

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Můžete za úvěr ručit čímkoli ?

Češi poměrně rychle pochopili možnosti levného financování a stále více žijí na dluh. Každý větší úvěr si ovšem žádá odpovídající zajištění a některé domácnosti se k úvěru v důsledku jeho absence nedostanou. Kromě obvyklých zajišťovacích instrumentů se dlužníkům nabízí možnost zajistit úvěr movitou zástavou. Víte za jakých podmínek?

Pomineme-li módní instrumenty dluhového financování jako jsou kupříkladu [kreditní karty](#) nebo [kontokorentní úvěr](#), tak větší úvěr se bez kvalitního zajištění neobejde. V oblasti občanských úvěrů banky nejraději pracují s nemovitostmi. Ne vždy ovšem klient vhodnou nemovitost k zastavení úvěru má nebo jednoduše se mu nechce úvěr nemovitostí zajišťovat (u [hypoték](#) se bez zajištění nemovitostí neobejde v žádném případě). Pokud banka nebo stavební spořitelna výslovně netrvá na zajištění úvěru prostřednictvím nemovitosti, pak se zpravidla dotazuje na případnou existenci ručitele.

Ručitelů ubývá, není se co divit

Ručení je oblíbeným zajišťovacím instrumentem zejména u úvěrů ze [stavebního spoření](#). Týká se to zejména středně velkých úvěrů. Někteří lidé si myslí, že ručitelem by se mohl stát jejich manžel či manželka, avšak takovou možnost je třeba předem vyloučit. Manželé jsou totiž ručitelé ze zákona a při žádosti o úvěr jsou posuzováni vždy společně. Jinými slovy si tedy v žádném případě vzájemně za úvěr ručit nemohou.

Potenciální dlužník se tedy musí obrátit na někoho jiného, což bývá problém. Pomineme-li obavy z toho, že dlužník je nepoctivý a na ručitele padne povinnost zaplatit dluh, tak ručitel musí být osobou s dostatečně vysokými příjmy a po dobu splácení úvěru by měl být v produktivním věku. Kromě toho by si měl také uvědomit, že jeho ručení za cizí úvěr automaticky snižuje jeho vlastní bonitu a v případě, že si po dobu ručitelského vztahu bude chtít vzít úvěr sám, pak může narazit. V každém případě považují ručení za nevděčnou službu a každý by si měl takový závazek řádně rozmyslet.

Selže-li tedy zájemci o úvěr i druhý pilíř zajišťovacích prostředků, pak mohou být určitou alternativou nějaká další finanční aktiva. Kupříkladu může jít o [termínovaný vklad](#), jinou smlouvu o stavebním spoření nebo dematerializované cenné papíry. Je ovšem otázkou, zda klient žádající o půjčku nějaké produkty (kupříkladu termínovaný vklad v potřebné výši) bude mít. Pokud ano, pak záleží zpravidla na individuální dohodě mezi věřitelem a dlužníkem.

Movité zástavy nemusí automaticky být v držení věřitele

Každá domácnost vlastní poměrně pestrou škálu movitých věcí, které by mohly posloužit jako zajišťovací prostředek za bankovní úvěr. Pokud si někdo myslí, že během trvání úvěrového vztahu musí být movitá zástava výlučně v držení věřitele, pak se mýlí. Obecně tomu tak je, avšak v mnoha případech může dlužník movitou věc, na níž vázne zástavní právo používat ke každodennímu životu.

Dohodne-li se věřitel s dlužníkem na zajištění úvěru prostřednictvím movité zástavy, pak obě strany podepíší zástavní smlouvu, kde bude označena zástava a zároveň pohledávka, která je jejím prostřednictvím zajištěna. Obecně platí, že [zástavní právo](#) vzniká předáním movité zástavy zástavnímu věřiteli. Ten je povinen se o zástavu starat po dobu trvání zástavního práva s péčí řádného hospodáře.

V případě, že movitá věc zatížená zástavním právem není předána věřiteli, pak záznam o této věci musí být evidován v Rejstříku zástav vedeném Notářskou komorou České republiky. Jde v podstatě o registr zastavených movitých věcí. Zástavní smlouva upravující movitou věc jako předmět [zástavy](#), která nebude předána do péče zástavního věřitele, musí být sepsána výlučně ve formě notářského zápisu. Zápis zástavního práva do zmiňovaného Rejstříku zástav provede notář, který sepsal zástavní smlouvu ve formě notářského zápisu.

Evidenci movitých věcí zajištěných zástavním právem (Rejstřík zástav) lze využít i v běžném životě. Pokud chcete mít jistotu, že k prodeji nabízené sousedovo auto není zastaveno za nějaký úvěr, pak je vhodné navštívit jakéhokoli notáře v rámci České republiky a požádat ho o výpis z Rejstříku zástav. Rejstřík zástav jako takový není veřejně přístupným registrem kupříkladu jako Obchodní rejstřík a jedinou cestou k získání výpisu z něj je právě návštěva notáře. Ten by měl při dotazu na konkrétní předmět dát žadateli písemné potvrzení, že dotazovaná movitá věc není registrována v Rejstříku zástav a nevázne na ní zástavní právo. V opačném případě je povinen vydat potvrzení, že movitá věc je zastavena v něčí prospěch. Taková informace má ovšem pro potenciálního kupujícího velkou cenu a přehodnotí svůj postoj.

Při neplnění dlužníka může věřitel zástavu zpeněžit

Zástavní právo jako takové by mělo hrát donucovací roli ve vazbě na dlužníka. Pokud dlužník skutečně neplní svoje závazky z úvěrového vztahu, pak nastupuje zpeněžení zástavy. To může proběhnout pouze prostřednictvím veřejné dražby nebo soudním prodejem zástavy. Věřitel tedy nemá nijak rychlou možnost předmět zpeněžit sám, nýbrž musí projít poměrně zdolnou procedurou, která dává dlužníkovi možnost zpeněžení zabránit.

Pokud úvěrový vztah probíhá řádně, pak zástavní právo za movitou věcí zaniká ke dni zániku pohledávky. Ke skončení pohledávky by měl zástavní věřitel učinit návrh na výmaz zástavního práva a jakýkoli notář by měl tento výmaz provést.

Zajištění movitou věcí je možné na základě smlouvy o zajišťovacím převodu vlastnického práva nebo zástavou movité věci

- prostřednictvím převodu vlastnického práva je realizováno dle občanského zákoníku § 553

- prostřednictvím zástavy movité věci je realizováno zástavní smlouvou ve formě notářského zápisu a následným zápisem zástavy do rejstříku zástav.

U každé zástavy movité věci je požadována dohoda o přímé vykonatelnosti závazku (uznání dluhu a jeho přímý výkon).

Movitá věc musí být běžně obchodovatelná na trhu a splatnost úvěru nesmí být delší než je předpokládaná fyzická či ekonomická životnost věci. **Zdroj:** Volksbank

Pomohla vám nějaká movitá věc k získání úvěru, když ostatní zajišťovací instrumenty selhaly? Využíváte Rejstřík zástav vedený Notářskou komorou při svých aktivitách? Těšíme se na vaše názory.

Zdroj: www.fincentrum.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz